

Tilsynsrapport for: Alfehaven

Tilsynet er foretaget d. 12. aug. 2019.

Tilsynsførende	Persille Schwartz – Lærings- og udviklingskonsulent - Fagcenter for Læring og trivsel, Holbæk Kommune – persc@holb.dk
Deltagere ved tilsynsdialog:	Jesper Lyshave, Leder Anne Sofie Olm, Medarbejderrepræsentant Jess Lycoops, Forældrebestyrelsen

Tilsynsvurdering

Alfehavens børn fremstår som børn i harmoni og trivsel i et trygt miljø. Der er mange legefællesskaber og meget få konflikter. Medarbejderne fordeler sig i aktiviteter, og er hele tiden synlige og tilgængelige for børnene. Samtidig engagerer de børnene i både planlagte og spontant opståede pædagogiske aktiviteter med børn i grupper eller med hele børnegruppen. I nogle tilfælde administreres de planlagte aktiviteter meget stramt og efterlader meget lidt mulighed for børneindflydelse.

PÅBUD

- Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed (jf. dagtilbudsloven §8, stk.7).¹
- Personfølsom data i fysisk form skal opbevares bag dobbeltlås. Udbedring af forhold skal ske med det samme.
- Tidligere manglende elementer i pædagogisk læreplan skal indarbejdes i Alfehavens evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan, der er under udarbejdelse, og skal offentliggøres senest 1. juli 2020.

ANBEFALINGER

Alfehaven anbefales at:

- Evaluere og justere sine rutiner og aktiviteter på baggrund af en nysgerrighed på børnenes oplevelser og udbytte af disse.
- Følge op med indhentning af børneattest på personale ca. hvert andet år.
- Tydeliggøre hvordan Alfehavens pædagogik spiller sammen med Holbæk Kommunes digitale politik på dagtilbudsområdet.
- Indhente skriftligt samtykke fra forældre til deling af sprogvurderinger med den skole, børnene bevæger sig videre til, når de forlader Alfehaven.

¹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>

Tilsynsvurderingen er baseret på 3 timers observation i dagtilbuddet efterfulgt af 2 timers dialog om dagtilbuddets efterlevelse af nationale og kommunale retningslinjer og krav, samt om sammenhængen mellem tilsynskonsulentens observationer og dagtilbuddets selvforståelse med fokus på udviklingspotentialer. Observationsperioden har dækket planlagte aktiviteter såvel som overgangssituationer i de daglige rutiner både uden- og indendørs.

Uddybning af vurderingen

Alfehaven børn fremstår som børn i harmoni og trivsel i et trygt miljø. Der er mange legefællesskaber og meget få konflikter. Medarbejderne fordeler sig i aktiviteter, og er hele tiden synlige og tilgængelige for børnene. Samtidig engagerer de børnene i både planlagte og spontant opståede pædagogiske aktiviteter med børn i grupper eller med hele børnegruppen. Fx er der efter at alle børn er ankommet en fælles sangleg, der retter børnenes opmærksomhed mod, hvilke børn der er kommet i dag. Nogle af børnene går op i at deltage i sanglegen. Andre er mindre engageret og følger mere passivt med i aktiviteten. Da sanglegene er slut, finder børnene hurtigt sammen med deres venner og skynder sig hen til de steder, hvor de vil lege.

Resten af formiddagen er fuld af leg. Børnene bevæger sig i små børnefællesskaber og der er meget få konflikter. De få konflikter, som opstår, formår børnene selv at løse. Alfehaven fortæller, at de har stort fokus på, at alle børn oplever at være en del af et fællesskab. Hvis et barn ikke selv finder ind i en venskabsgruppe, arrangeres der aktiviteter, som bringer barnet sammen med andre børn og som gør det nemmere for børnene bagefter at finde sammen i deres egne lege.

Ved frokosttid er der flere af børnene, der ikke vil ind. De forklarer, at de ikke gider spise, fordi de ikke kan lide den suppe, der serveres til frokost. Personalet fortsætter med blidt at kalde børnene ind, og til sidst følger de med. På den vis bærer Alfehaven præg af, at der er mange tydelige rutiner, som børnene engagerer sig i uden den store dramatik. Men der er også eksempler på modstand. Under frokostmåltidet får et barn øst noget andet i sin skål, end det, som barnet bad om. Det udløser voldsom utilfredshed fra barnets side. Barnet græder og nægter at spise maden. Den voksne er undrende, da barnet tidligere godt har ville spise maden. Hun vælger at holde fast i sin beslutning og at rumme barnets utilfredshed, samtidig med at barnet bliver mindet om, at det i sidste uge godt kunne lide suppen. Børnene omkring bordet er påvirkede af situationen og et af dem holder sig for ørene. I nogle tilfælde administreres rutinerne og de planlagte aktiviteter således meget stramt og efterlader meget lidt mulighed for børneindflydelse. På den anden side er der efter måltidet mulighed for at de børn, der har lyst kan blive siddende og få noget andet mad end den suppe, de ikke kunne lide. Alfehaven balancerer på den vis mellem at have tydelige tryghedsskabende pædagogiske strukturer, som nogen, men ikke alle børn, finder sig godt til rette i. Det anbefales derfor, at Alfehaven evaluerer og justerer sine rutiner og aktiviteter på baggrund af en nysgerrighed på børnenes oplevelser og udbytte af disse.

I forlængelse af dette skal Alfehaven generelt være opmærksomme på dagtilbudslovens bestemmelse om, at børn (under hensyntagen til deres alder og modenhed) skal inddrages i evalueringen af det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø. Alfehaven fremtræder på

mange områder som havende et godt fysisk, psykisk og æstetisk læringsmiljø, hvor der mange små æstetisk bevidste legemiljøer, som er tilpasset børnene. Der er også en høj grad af opmærksomhed på børnene og deres trivsel, hvor der jævnligt evalueres på alle børns trivsel og på hvordan læreplanstemaerne kommer i spil i hverdagens pædagogiske praksis. Der er imidlertid ikke arbejdet systematisk med evaluering af læringsmiljøet i et børneperspektiv, og da der under tilsynsbesøget er et par situationer, hvor børnenes oplevelse og udtryk ikke tages til efterretning, gives der påbud om, at Alfehaven forbedrer sin praksis på dette område ved fremover at sætte sig ind i de tilstedeværende børns perspektiver og vurdere, hvordan det kan bidrage til at udvikle hverdagens pædagogiske praksis.

Opmærksomhed på sprogets betydning for børns læring og udvikling er allestedsnærværende, og der er et rigt sprogligt læringsmiljø med fokus på alle børns sproglige udvikling. Der synges, der er dialoger med fælles undren og udforskning, der læses højt osv. Alle relevante børn er sprogvurderet og der er følges op på børn, der er sprogligt udfordret.

Alfehaven har taget hul på realiseringen af styrket pædagogisk læreplan ved, at børnene nu bliver inddraget i de daglige rutiner. Hver 14. dag afholdes personalemøde (kaldet konferencer), hvor et læreplanstema diskuteres i relation til, hvordan det kan komme i spil i Alfehavens forestående aktiviteter og begivenheder. Der er desuden indført en protokol, hvor der noteres daglige observationer. På personalemødet sker der en gennemgang af børnene for at sikre, at alle børn, der opleves at være i en udsat positioner, får det læringsmiljø, de har brug for. Fagligt set får Alfehaven vejledning og viden fra Sammenslutningen af Steinerbørnehaver, og derudover er Alfehaven p.t. optaget af at kvalificere personalets viden om barnets udvikling gennem tilknytning og leg.

Alfehaven oplever meget stor forældreopbakning. Fx har der for nyligt meldt sig langt flere forældre til at hjælpe med istandsættelse, end der var brug for. Samarbejdet beskrives som vældig godt. Der er et tæt samarbejde om at forstå barnet og alle forældre tilbydes forældrekonsultationer, hvor deres oplevelse af barnets trivsel og relationer i daginstitutionen bliver inddraget. Forældrene mødes med et smil i dagligdagen og bliver inddraget både ift. deres barns trivsel og i Alfehaven generelt, fx ved fastsættelse af temaer til forældremøder. Nogle af forældrene vil gerne have endnu flere fællesskaber, end der allerede er.

Alfehaven bestræber sig på at skabe sammenhæng mellem hjem og dagtilbud, ved at der afholdes en optagelsessamtale inden barnet skal starte. Her hører forældrene om rytmer i det daglige og opfordres til at etablere nogle af de samme rytmer i hjemmet. Inden skolestart besøger børnene ofte deres nye SFO og/eller 0.klasselærer, så overgangen er så tryk så muligt for barnet.

Alfehaven har ikke samarbejdsflader med aktører i lokalmiljøet udover skole og SFO. Dagtilbuddet ligger forholdsvis isoleret, men der tages hver uge på tur til skoven, således at børnene lærer at færdes trygt i denne del af lokalmiljøet.

OPFØLGNING PÅ SENESTE PÆDAGOGISKE TILSYN

Ved seneste pædagogiske tilsyn (d. 28/6-2017) blev det anbefalet, at Alfehaven skulle have øget opmærksomhed på:

- Brug af IT som dialogisk læringsredskab
- Udvidet brug af pædagogisk dokumentation

- Revidering af den pædagogiske læreplan
- Systematisering af arbejdet med og opfølgning på sprogvurderinger
- Øget inddragelse af børneperspektiver i aktivitetsvalg
- Systematisk undersøgelse af egen praksis
- Temperaturregulering
- Øge mængden af illustrationer af børns aktiviteter

BRUG AF IT SOM DIALOGISK LÆRINGSREDSKAB

Som Steinerbørnehave kolliderer pædagogikkens afstandstagen fra brug af IT med små børn med kommunens digitaliseringsstrategi. Forholdet er blevet behandlet på et forældremøde, hvor forældrene tydeligt udtrykte, at de frabad sig skærme i Alfehaven. Der er endnu ikke fundet en løsning på dilemmaet.

UDVIDET BRUG AF PÆDAGOGISK DOKUMENTATION

Punktet handlede om, at den pædagogiske dokumentation i Alfehaven primært består i observationer, og med fordel kunne udvides til også at inddrage andre dokumentationsformer - fx børneinterviews eller video. Alfehaven har lavet børneinterviews og vil gerne fortsætte med at afsøge måder at arbejde med pædagogisk dokumentation.

REVIDERING AF DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Alfehavens læreplan manglede beskrivelser af arbejdet med børn i udsatte positioner, af børnemiljø, dokumentation og evaluering. Der blev ikke givet påbud da Alfehaven i praksis arbejder med de elementer, der ikke er beskrevet. Læreplanen er d.d. ikke offentliggjort i en revideret version. Der gives derfor påbud om, at Alfehaven indarbejder de manglende elementer i sin styrket pædagogisk læreplan, der er under udarbejdelse, og som der skal offentliggøres en evaluering af senest 1. juli 2020.

SYSTEMATISERING AF ARBEJDET MED OG OPFØLGNING PÅ SPROGVURDERINGER

Punktet omhandlede at der var behov for en systematisering af arbejdet med sprogvurderinger i Alfehaven, sådan at alle sprogvurderinger blev foretaget rettidigt, og at det sproglige læringsmiljø blev justeret, hvis der viste sig behov for dette. Alfehaven har siden da benyttet materialet "Sprogvurdering 3-6".

ØGET INDDRAGELSE AF BØRNEPERSPEKTIVER I AKTIVITETSVALG

Anbefalingen lød her (på baggrund af forskning) at Alfehaven tilstræbte at have 50 % børneinitierede og 50 % vokseninitierede aktiviteter. Under tilsynsbesøget havde børnene indflydelse på aktiviteterne, og der kunne under tilsynsdialogen berettes om flere tilfælde, hvor man var blevet inspireret af børnenes spor.

SYSTEMATISK UNDERSØGELSE AF EGEN PRAKSIS

Denne anbefaling rettede sig mod at afdække uhensigtsmæssig praksis (fx gennem brug af aktionslæring). Alfehaven har fulgt denne anbefaling så vidt, at man er optaget af, at børnene får hjælp til at trives og passe ind i steinerpædagogikkens rutiner. Der er arbejdet med notering af betragtninger på læringsmiljøet, men ikke med en brug af pædagogisk dokumentation af læringsmiljøet på en måde, der sikrer at pædagogikken ses udefra og "blinde pletter" systematisk bliver belyst. Det anbefales derfor, at Alfehaven i sit arbejde med realisering af styrket pædagogisk læreplan især sætter fokus på at se pædagogikkens samspil med børnenes behov. Fx var der under tilsynsbesøget et barn, der blev sat til at feje med en børnekost. Barnet bad den voksne om at få lov at bruge den voksenkost, som den voksne stod

med, men fik gentagne gange et (ubegrundet) nej og blev anvist børnekosten. Barnet blev ked af det og kom aldrig til at feje. En sådan situation ville fx være oplagt at evaluere på og reflektere over; hvad det var, barnet skulle lære og hvordan læringsmiljøet understøttede og ikke understøttede dette.

TEMPERATURREGULERING

Punktet handlede om at undersøge, om bygningen er varm nok for børnene at være i eller om der var behov for efterisolering eller tilførsel af varmekilde. Der er skiftet en varmepumpe, og det er vurderet, at der ikke er behov for yderligere tiltag.

ØGE MÆNGDEN AF ILLUSTRATIONER AF BØRNS AKTIVITETER

Anbefalingen handlede om at synliggøre børnenes aktiviteter i dagtilbuddet. Alfehaven har fulgt anbefalingen ved at indføre et månedsbrev med tekst og billeder, der viser de aktiviteter børnene har været med til, og der hænger fotos fra særlige begivenheder i garderoben.

STATUS PÅ ØVRIGE OBLIGATORISKE TILSYN OG LOVKRAV

Alfehaven har fået foretaget de krævede brand-, brandalarm og legepladstilsyn. Der har ikke været anmærkninger til legepladsen. Ved hygiejnetilsyn blev der givet forslag til små forbedringer, som der efterfølgende er fulgt op på.

Der er gennemført sprogvurderinger for alle relevante børn. Fremover vil Alfehaven benytte det sprogvurderingsmateriale, som kommunen stiller til rådighed og vil i den sammenhæng være opmærksomme på at indhente samtykke til deling af sprogvurderingsresultaterne med skolen.

Alfehaven har en sorg- og kriseplan for medarbejdere, børn og forældre og en kriseplan for mistanke om seksuelle krænkelser, som der følges op på jævnlige. Der indhentes børneattest ved nyansættelser, men der bliver p.t. ikke fulgt op på disse efterfølgende. Det er ikke lovpligtigt at følge op, men dagtilbuddet anbefales at gøre dette hvert 1-2 år.

Alfehaven holder sig orienteret om Holbæk Kommunes politikker og lever generelt op til disse, bortset fra at Alfehaven og dennes bestyrelse endnu ikke har fundet en løsning på, hvordan Steinerpædagogik kan spille sammen med kommunens digitaliseringsstrategi, som den er beskrevet i Strategi for Fremtidens dagtilbud².

Alfehaven har et regelsæt for orientering om, opbevaring og sletning af personfølsom data. Personfølsom data i fysisk form opbevares gemt, men ikke aflåst. Personfølsom data i fysisk form skal opbevares under dobbeltlås, hvilket der derfor gives påbud om at gøre.

Forældrene i Alfehaven har senest i september måned stemt om mulighed for at fravælge frokostordningen, og har valgt at Alfehaven fortsat skal tilbyde et sundt frokostmåltid.

² <https://holbaek.dk/borger/boern-unge-og-uddannelse/dagtilbud-og-skoler/strategier-og-maal/>